

ת"פ 34312/02/20 - מדינת ישראל נגד מחמד בן רמזי אבו גוידר

בית משפט השלום בבאר שבע

כ"ה אייר תשפ"ד
02 יוני 2024

ת"פ 34312-02-20 מדינת ישראל נ' אבו גוידר
תיק חיצוני: 21142/2020

לפני המאשימה
כב' השופט רון סולקין
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לבנת רחמים בני ועו"ד מתן פחימה
נגד
הנאשם
מחמד בן רמזי אבו גוידר
ע"י ב"כ עו"ד אייל אביטל

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

- קשירת קשר לעשות פשע, בניגוד לסעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (שלוש עבירות);
 - גניבת רכב, בניגוד לסעיף 413ב לאותו החוק (שתי עבירות);
 - סיוע לגניבת רכב, בניגוד לסעיף 413ב, ביחד עם סעיף 31 לאותו החוק (עבירה אחת);
 - הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו בניגוד לסעיף 275 לאותו החוק (עבירה אחת);
 - פקיעת רשיון נהיגה מעל 6 חודשים, בניגוד לסעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (שתי עבירות);
 - נהיגה ללא ביטוח בניגוד לסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל - 1970 (שתי עבירות).
- נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן (כא/1), האוחז במספר אישומים, הכל כפי שיפורט להלן.

אישום ראשון

בתאריך 23.01.20 או בסמוך ולפני כן, קשר הנאשם קשר עם אוסמא אבו קוידר (להלן: "אוסמא") ועם חסין אל קיסיה (להלן: "קיסיה") לעשות פשע בכך שקשרו בניהם קשר לגנוב רכב בתחום מדינת ישראל ולהעבירו לשטחי האוטונומיה באזור יהודה ושומרון.

בתאריך 23.01.20 בסמוך לשעה 24:50, גנב הנאשם בצוותא חדא עם אוסמא וקיסיה רכב מסוג יונדאי i25, ל.ז. 65-936-37 (להלן: "הרכב"), השייך למיכה חי שמואל (להלן: "המתלונן") ואשר חנה ברחוב רחובות 12 באשדוד, בכך שפירקו את חובק ההגה, מתג ההנעה, חיברו למנוע מחשב, וכך נטלו ונשאו את הרכב ללא הסכמת המתלונן ומתוך כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מהמתלונן ולהעבירו אל תחומי האוטונומיה באזור יהודה ושומרון, כאשר הנאשם נהג ברכב הגנוב, אוסמא נוהג ברכב מסוג מאזדה 6 ל.ז. 295-81-801 (להלן: "רכב המאזדה"), אשר סייע כרכב מוביל, ולצדו ישב קיסיה.

בהמשך למתואר לעיל, הקימו שוטרים מחסום בסמוך לצומת "בית קמה" וכאשר הבחין הנאשם, פרץ את המחסום המשטרתי בכך שהמשיך לנהוג ברכב הגנוב, עלה על דוקרנים אותם פרסו השוטרים ונעצר רק לאחר כמספר מטרים.

בתוך כך נמלט הנאשם מהרכב תוך שהוא אינו שועה להוראות השוטרים ולעצור ונעצר רק לאחר מרדף רגלי שבוצע אחריו.

בעשותו את המתואר לעיל עשה הנאשם מעשה בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים את תפקידם כחוק או להכשילם בכך.

במעמד המתואר לעיל, נהג הנאשם ברכב הגנוב כשתוקף רשיון הנהיגה שלו פקע ועברו למעלה מ-6 חודשים מיום פקיעתו.

בנסיבות הנ"ל נהג הנאשם ברכב הגנוב כשאינו לו פוליסת ביטוח בת תוקף שתכסה על השימוש ברכב.

אישום שני

בתאריך 18.01.20 או בסמוך ולפני כן, קשר הנאשם קשר עם אוסמא אבו קוידר (להלן: "אוסמא") ועם נור שייך אלעיד (להלן: "נור") לעשות פשע בכך שקשרו בניהם קשר לגנוב רכב בתחום מדינת ישראל ולהעבירו לשטחי האוטונומיה באזור יהודה ושומרון.

בתאריך 18.01.20 בסמוך לשעה 03:13, הגיעו הנאשם בצוותא חדא עם אוסמא ועם נור באמצעות רכב מסוג מאזדה 6, ל.ז. 295-81-801 (להלן: "רכב המאזדה") לרחוב הרצוג 53 באזור (להלן: "המקום").

במעמד המתואר לעיל, גנב אוסמא רכב מסוג יונדאי ל.ז. 70-029-39 השייך לאליאב חביב (להלן: "המתלונן") ואשר חנה במקום, בכך שנטל ונסע את הרכב ללא הסכמת המתלונן ומתוך כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מהמתלונן.

מיד ובסמוך למתואר לעיל, עזב הנאשם את המקום בעוד הוא מסייע לאחרים לגנוב את הרכב בכך שנסע לפנייהם ברכב המאזדה כדי לוודא שאין ניידות בדרך.

האישום השלישי - נמחק במסגרת הסדר הטיעון.

אישום רביעי

בתאריך 15.01.20 או בסמוך ולפני כן, קשר הנאשם קשר עם אוסמא אבו קוידר (להלן: "אוסמא") לעשות פשע בכך שקשרו בניהם קשר לגנוב רכב בתחום מדינת ישראל ולהעבירו לשטחי האוטונומיה באזור יהודה ושומרון.

בתאריך 15.01.20 בסמוך לשעה 04:16, גנב הנאשם, בצוותא חדא עם אוסמא רכב מסוג יונדאי ל.ז. 95-618-33 (להלן: "הרכב"), השייך לברוך טוקוב (להלן: "המתלונן") ואשר חנה ברחוב אחרון יוסף תל אביב - יפו, בכך שנטלו ונשאו את הרכב ללא הסכמת המתלונן ומתוך כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מהמתלונן ולהעבירו אל תחומי האוטונומיה, כאשר הנאשם נוהג ברכב הגנוב, ואוסמא נוהג ברכב מסוג מאזדה 6, ל.ז. 295-81-801 (להלן: "רכב המאזדה"), אשר סייע כרכב מוביל.

במעמד המתואר לעיל, נהג הנאשם ברכב הגנוב כשתוקף רשיון הנהיגה שלו פקע ועברו למעלה מ-6 חודשים מיום פקיעתו.

בנסיבות הנ"ל נהג הנאשם ברכב הגנוב כשאינו פוליסת ביטוח בת תוקף שתכסה על השימוש ברכב.

בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, והנאשם הודה והורשע בעובדות ובעבירות שבכתב האישום המתוקן.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לענין העונש, אך הוסכם, כי הנאשם יופנה להערכת שירות המבחן למבוגרים, מבלי שהתביעה מתחייבת להמלצות.

לאחר מספר דחיות לבקשת שירות המבחן למבוגרים, ולאחר מינוי המותב דאז לבית המשפט המחוזי, נותב התיק לפני

מותב זה.

במועד שנקבע לשמיעת פרשת העונש, ביום 08.11.22, לא התייצב הנאשם. לפיכך, הוצא נגדו צו הבאה.

במועד הנדחה, ביום 18.06.23, נמנע הנאשם פעם נוספת מלהתייצב לדיון פרשת העונש, ובית המשפט נאלץ, פעם נוספת, לדחות הדיון.

במועד הנדחה הנוסף, ביום 09.07.23, נמנע הנאשם פעם נוספת מלהתייצב לדיון פרשת העונש, ובית המשפט נאלץ לדחות שוב את פרשת העונש, ולהוציא נגד הנאשם צו הבאה נוסף.

במועד הנוסף לשמיעת פרשת העונש, ביום 17.12.23, עתרה ההגנה לשינוי נוסף של מועד הדיון, וכך עשתה גם במועד הנוסף, אשר נקבע ליום 10.03.24.

לבסוף, נשמעה פרשת העונש ביום 04.04.24.

כאן המקום לציין, כי בענינם של המעורבים הנוספים, אוסמא אבו קוידר; חסין אל קיסיה; נור שיך אלעיד, התנהל הליך מקביל, במסגרת ת"פ 34087-02-20, שם הועמדו לדיון בגין חלק מאירועי תיק זה, כאשר במסגרת ההסדר שנערך עמם, נתנו את הדיון, חלקם לפני המותב הקודם וחלקם לפני מותב זה, בגין כתב אישום מתוקן, המייחס להם אירועים אשר נמחקו מכתב האישום בהליך דן וכן נמחקו מכתב האישום בענינם אירועים בגינם נותן הנאשם את הדיון בהליך זה.

אוסמא אבו קוידר, הנאשם 1 בהליך המקביל, נדון לעונש בן 40 חודשי מאסר; חסין אל קיסיה, שהוא הנאשם 2, אשר נתן את הדיון בגין אירוע בודד, נדון לעונש בן 14 חודשי מאסר; נור שיך אלעיד, נדונה, לאור עמדת התביעה ובשל נסיבות אישיות חריגות, לעונש מאסר בן 9 חודשים, לריצוי בדרך של עבודות שירות. על כל אחד הוטלו עונשים נוספים בדמות מאסרים מותנים; קנס; פיצוי; פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

עוד יוער, כי ערעורם של כל אחד מהנאשמים על חומרת העונש לבית המשפט המחוזי - נדחה, למעט ערעורה של הנאשמת 3, שם הופחתו במעט רכיב הקנס ורכיב הפסילה (עפ"ג 27298-12-21 אבו קוידר נ' מדינת ישראל; עפ"ג 45106-04-23 אל קיסיה נ' מדינת ישראל; עפ"ג 25087-05-23 שיך אלעיד נ' מדינת ישראל).

מכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- גיליון הרשעות תעבורה (ת/1) - לחובת הנאשם, הרשעות בעבירות תעבורה, בהן, נסיעה ברכב שאינו תקין, שהוחלט לאסור את השימוש בו; סטיה מנתיב נסיעה תוך הפרעה לתנועה; קיפוח זכות; שימוש בטלפון בעת שהרכב מונע; חציית קו הפרדה רצוף; רישיון רכב פקע לתקופה העולה על שנה; ועוד.
- גזר דין ת"פ 34087-02-20 מיום 31.10.21 (ת/2) - גזר הדין בענין אוסמא אבו קוידר.
- גזר דין ת"פ 34087-02-20 מיום 30.03.23 (ת/3) - גזר הדין בענין חסין אל קיסיה ונור שיך אלעיד.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגשו תסקירים המפרטים את נסיבותיו האישיות.

תסקיר מיום 19.05.22

הנאשם כבן 27, רווק, מתגורר בפזורה בסמוך למושב נבטים בשבט אבו רקייק.

הנאשם אינו עובד, והגיש בקשה לקבלת קצבת נכות, כיוון שהיה מעורב ב"קטטה" בה נפצע בידו השמאלית.

לדבריו, לא סיים 12 שנות לימוד ואין ברשותו תעודת בגרות.

הנאשם מסר, כי שקל להתגייס לצבא, אך כיוון ששיבוצו נקבע לתפקיד שהוא לא רצה, ויתר על הגיוס.

הנאשם מסר, כי עבד במשך כשנתיים עם אביו בעסק משפחתי, עד שחבר לחברה שולית, עמם עבר את העבירות.

לדבריו, בני משפחתו מנהלים חיים נורמטיביים ללא מעורבות בפלילים.

הנאשם מסר, כי לא ניהל מערכת יחסים זוגית, אך כעת מעוניין בהקמת משפחה, אשר יהיה בה כדי להרחיק אותו ממעורבות בפלילים. כעת, נמצא בהליך שידוך לבת דודתו בהתאם להחלטת הוריו.

הנאשם נוטל אחריות חלקית על העבירות ומצטער על מעשיו.

לדבריו, הכיר את אוסמא אבו קוידר מהכפר, ולו חובות כבדים. אוסמא ביקש את עזרתו, כיוון שלא היה לו רישיון נהיגה והוא היה זקוק להסעה לאשדוד. הנאשם מסר, כי לא הבין את חומרת המעשים, כיוון שלתפיסתו, הוא "רק נהג לשם" אך לא גנב בפועל את הרכב.

לדברי הנאשם, לא רצה להמשיך בכך, אך אוסמא הפעיל עליו לחץ והדגיש לו את חשיבות תפקידו בעבירות, כך שלבסוף, נכנע ללחציו של אוסמא, לכן עבר עמו את העבירות מספר פעמים, עד שנתפס.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מביע חרטה על מעשיו וההליך הפלילי נגדו מהווה גורם מרתיע עבורו.

הנאשם סיפר, כי לאחר מעצרו, הותקף על ידי חמישה רעולי פנים, אשר פצעו אותו בידו, וכתוצאה מכך, 3 אצבעות נותרו משותקות.

שירות המבחן התרשם, כי העבירות נעברו על רקע צורך בשייכות.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נעדר מערכות תמיכה רגשיות, חש בדידות ויש לו צרכים רגשיים ללא מענה. הצורך של הנאשם להרגיש אהוב משפיע על הלך החשיבה שלו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מביע חרטה עמוקה על מעשיו, ומורתע מההליך הפלילי, כך שנמנע ממעורבות נוספת בפלילים.

עם זאת, התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו וממזער אותם, תוך שמשליך את מירב האחריות על שותפו, וניכר, כי מתקשה לערוך חשיבה לטווח הרחוק ואינו בוחן את התנהלותו.

שירות המבחן התרשם, כי לנאשם קושי בהצבת גבולות פנימיים וחיצוניים.

שירות המבחן התרשם, כי קיימים גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק והמליצו לנאשם להשתלב בהליך טיפולי.

ביום 18.05.22, השתתף הנאשם בסדנת הכנה והכוונה לטיפול, וגורמי הטיפול התרשמו, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ועל העבירות.

שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית, והמליץ על דחיית פרשת העונש למשך שלושה חודשים, לצורך שילובו בטיפול.

לחילופין, המליץ על העמדת הנאשם תחת מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בהליך טיפולי, ועל עונש מוחשי בדמות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד מאסר מותנה מרתיע.

תסקיר מיום 22.09.22

הנאשם מסר, כי חזר לעבוד עם אביו והפציעה בידו החלימה.

שירות המבחן הציע לנאשם להשתלב בפרויקט "אוניברסיטה בע"מ", המאפשרת לאוכלוסיות המוגדרות מוחלשות לרכוש ידע אקדמי. הנאשם הסכים להשתלב בפרויקט במגמת מנהל עסקים.

הנאשם מסר, כי עדיין מתקשה לנהל מערכת יחסים מיטיבה עם הסובבים אותו.

שירות המבחן התרשם, כי קיימים גורמי סיכון שטרם קיבלו מענה ראוי והמליצו לשלבו בתכנית טיפולית, וכי בפרויקט אוניברסיטה בע"מ, יוכל לרכוש השכלה שתסייע לו לחזק את דימויו העצמי ולפתח עצמאות.

מעיון ברישומי העדכני של הנאשם עלה, כי עבר עבירת תעבורה של אי עצירה בתמרור עצור.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מעונין לשנות את אורחות חייו והמליץ על דחיית פרשת העונש בשלושה חודשים נוספים.

לחילופין, המליץ שירות המבחן על עמדת הנאשם תחת מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בטיפול, ועל ענישה שיקומית בדמות צו של"צ בהיקף 200 שעות.

תסקיר מיום 12.02.23

במהלך תקופת הדחיה, שולב הנאשם בפרויקט "אוניברסיטה בע"מ" במגמת מנהל עסקים, מתוך מחשבה שיהיה בכך כדי לסייע לו להרחיב ידיעותיו ולחזק את דימויו העצמי, אך לאחר שני מפגשים, מסר הנאשם, כי הוא מתקשה להגיע באופן קבוע ורציף, כיוון שמעוניין להשקיע מאמציו במסגרת התעסוקתית לצד אביו.

ביום 16.01.23, השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית, ונכח בשלושה מפגשים בלבד. גורמי הטיפול התרשמו, כי הוא נמצא בראשית ההליך הטיפולי ומתקשה לשתף מעולמו הפנימי.

לאור האמור, המליץ שירות המבחן על דחיית פרשת העונש בשלושה חודשים נוספים, לשם בחינת יכולתו להיתרם מהליך טיפולי.

לחילופין, המליץ שירות המבחן על עמדת הנאשם תחת מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בטיפול, ועל ענישה שיקומית בדמות צו של"צ בהיקף 200 שעות.

תסקיר מיום 13.06.23

במהלך תקופת הדחיה, לא הגיע הנאשם למפגשים של הקבוצה הטיפולית וניתק קשר עם שירות המבחן.

שירות המבחן ניסה במשך מספר חודשים ליצור קשר עם הנאשם ובני משפחתו, אך ללא הצלחה.

לאחר ניסיונות רבים, אותר הנאשם, ושירות המבחן הזמין אותו לפגישה על מנת לברר את מצבו.

שירות המבחן שיקף לנאשם את החשיבות בשיתוף פעולה עם ההליך הטיפולי ועם היכולת להתחייב למסגרת הטיפולית.

לאחר הפגישה, נכח הנאשם במפגש אחד בלבד.

לאור האמור, המליץ שירות המבחן על דחיית פרשת העונש בשלושה חודשים נוספים, לשם בחינת יכולתו להיתרם מהליך טיפולי.

לחילופין, המליץ שירות המבחן על עמדת הנאשם תחת מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בטיפול, ועל ענישה שיקומית בדמות צו של"צ בהיקף 200 שעות.

תסקיר מיום 20.02.24

במהלך תקופת הדחיה, נערכו שיחות פרטניות עם הנאשם, אשר התקשה לערוך בחינה ביקורתית של התנהלותו ודפוסי התנהגותו המכשילים.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם יתקשה לשתף פעולה עם תכנית הטיפול שנבנתה עבורו והוא חסר פניות ובשלות רגשית הנדרשת לשילוב בהליך פרטני.

עם זאת, התרשם שירות המבחן, כי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם.

לאור האמור, המליץ שירות המבחן על ענישה של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לפרק זמן קצר, לצד מאסר מותנה מרתיע.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (ת/4) והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי מעשי הנאשם פגעו בערכים המוגנים של הגנה על קניינו של הפרט, פרטיותו, תחושת הביטחון האישית של הפרט, ובטחון הציבור.

התביעה טענה, כי רכישת רכב היא רכישה משמעותית מבחינה כלכלית, וחברה מתוקנת לא יכולה לקבל מצב בו רכוש אזרחי הופך הפקר ורכב שחונה ברחוב, יהפוך לטרף בידי עבריינים. לכך יש להוסיף סיכון אינהרנטי לכך שהעבריינים יתפסו בשעת מעשה, בשים לב לשעות בהן נעברו העבירות.

התביעה הדגישה התכנון והתחכום שקדמו למעשים, תוך התארגנות עבריינית מוקפדת, אשר כללה מספר מעורבים, תוך שחילקו ביניהם תפקידים, הצטיידו ברכב נוסף, ופעלו בשיטתיות.

התביעה טענה, כי כל הרכבים שנגנבו היו מסוג "יונדאי" ובכך יש ללמד על השיטתיות והתכנון.

התביעה טענה, כי ביצוע המעשים בהפרש של מספר ימים בכל פעם, מלמד על תעוזה ועל שיטתיות, וכי הנאשם לא השכיל להתחרט על מעשיו או לחדול מהם.

התביעה טענה, כי הנאשם נטל חלק פעיל בכל שלבי העבירות - החל מאיתור הרכב הגנוב בערים שונות, כמו אשדוד ותל אביב; גניבה תוך גרימת נזק; וכלה בהעברתו לתחומי האוטונומיה.

התביעה טענה, כי בכל אלו, יש ללמד על פגיעה משמעותית בערכים המוגנים.

התביעה טענה, כי מעבר לנזק שנגרם לפרט, הרי שההשלכות למעשיו של הנאשם מתגלגלות לציבור כולו, אשר נאלץ לשאת בעלויות כספיות בלתי מבוטלות, שעה שחברות הביטוח מתנות את נכונותן לבטח כלי רכב באמצעי מיגון שונים, ואף דורשות פרמיות ביטוח גבוהות, קל וחומר כאשר רכב נחשב "גניב" בשל גניבות מרובות.

התביעה טענה, כי לא בכדי, מצא המחוקק לייחד עבירות נגד כלי רכב, כאשר לצד עבירות אלו, נקבעו עונשי מאסר משמעותיים.

התביעה טענה, כי על בית המשפט לפעול להרתעת הרבים, מפני עבירות מסוג זה, אשר קלות לביצוע מתוך פיתוי לרווח כספי קל וסיכון קלוש לעמוד לדין בגין מעשים אלו.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין 28 ועד 46 חודשי מאסר בפועל.

התביעה הפנתה לתסקירי שירות המבחן למבוגרים, מהם עולה, כי חרף דחיות רבות, לא התמיד הנאשם בהליך הטיפול ואף ניתק קשר עם שירות המבחן. גם לאחר שחודש הקשר, הגיע הנאשם למפגש אחד. התביעה טענה, כי ההליך המאוד מצומצם שעבר הנאשם, אינו מצדיק חריגה כלשהי ממתחם הענישה מטעמי שיקום, וההמלצה של שירות המבחן אינה תואמת את הנסיבות והיא רק בגדר המלצה.

התביעה עתרה למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של מתחם הענישה, לצד מאסר מותנה מרתיע; קנס; פיצוי למתלוננים; פסילה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה.

ההגנה טענה, כי חלפו 4 שנים מאז שנעברו העבירות.

ההגנה טענה, כי מצבו של הנאשם שונה ממצבם של יתר המעורבים, כיוון שהוא הפליל אותם וכתוצאה מכך דקרו אותו. ההגנה טענה, כי אלמלא עדותו של הנאשם, לא היו מפענחים את התיק.

ההגנה טענה, כי ההסדר שנערך עם הנאשם מקל יותר מבחינת התיקונים בכתב האישום.

ההגנה טענה, כי נגזרו על אוסמא 40 חודשי מאסר, אך היה לו עבר פלילי.

ההגנה טענה, כי הנאשם נטל אחריות והביע חרטה עמוקה על מעשיו.

ההגנה הפנתה לתסקיר שירות המבחן מיום 14.06.22 וטענה, כי הרקע לעבירות היה הצורך של הנאשם להרגיש מקובל, לצד אישיות מרצה, לכן התקשה לסרב לאוסמא.

ההגנה טענה, כי הנאשם לא היה הראש של ההתארגנות העבריינית, אלא המעורבים הנוספים.

ההגנה טענה, כי הנאשם ניתק קשר עם שירות המבחן כיוון שהוא חש בודד וחלש והרגיש שהוא עלה נידף ברוח.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון, כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, אשר היה עצור מספר חודשים ולאחר מכן היה במעצר בית קרוב לשנתיים.

ההגנה הציגה גזר דין מטעמה, בו היה הסדר בנוגע לעבודות שירות, עקב תסקיר "חיובי" וטענה, כי ניתן להסתפק בעונש לריצוי בדרך של עבודות שירות, והמתחם נמוך יותר.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא מצטער על מעשיו; הוא עומד להתחתן ומבקש עונש לריצוי בדרך של עבודות שירות. עוד מסר, כי חתכו אותו ביד כיוון שהפליל את אוסמא, אשר שלח אנשים שידקרו אותו.

דין והכרעה

עבירות נגד הרכוש בכלל ועבירות כלפי רכבים בפרט, פוגעות בתחושת הביטחון האישי של האזרח.

עבירות אלה מחייבות ענישה משמעותית, בעולם המעשה, על מנת להרתיע את עובריהן ולהפוך אותן ללא כדאיות.

מעבר לנזקים הממוניים הנגרמים לנפגעי העבירה מעבירות אלו, ישנם תמיד נזקים נלווים, כמו התרוצצות למציאת רכב חדש או לתיקון הנזקים אם נמצא הרכב הגנוב; שהות בלא רכב לתקופה מסוימת; שינוי בתכניות; התמודדות עם גופים ביורוקרטיים לצורך הגשת תלונה, ביטול רשיון הרכב; תביעת פוליסת הביטוח; חידוש תיעוד שאבד; התקנת מיגון ברכב חדש שנרכש - אם לא אותרה הגניבה; אבדן מטלטלין שונים שהיו ברכב, פעמים רבות בשווי ניכר; ועוד.

בנוסף, קיימת עליה מתמדת בעלות פרמיות הביטוח בגין כלי רכב, המגולגלת על הצבור כולו, בשל העליה בשכוחות העבירות, אשר הפכה מזמן למכת מדינה. בשנה האחרונה, היתה קפיצה של יותר מפי 1.5 בעלות פרמיות הביטוח בכלל החברות המבטחות. עליה זו נומקה בגידול בהיקף גניבות הרכב, והיא מהווה, הלכה למעשה, כעין מס נוסף המוטל על כלל הציבור.

על התייחסות בית המשפט העליון לעבירות אלה ראופסק הדין רע"פ 7890/10 **מליטאת נ' מדינת ישראל** (פורסם

במאגרים):

אין צורך להכביר מלים על מפח הנפש של אדם היוצא מביתו ומגלה כי רכבו, רכוש יקר ובעל חשיבות רבה מכל בחינה, אינו עוד. לכך מצטרף הנזק הכלכלי במעגל רחב יותר, במונחי המשק. הרוצה ליהנות בזדון מעמל הזולת ולשלוח יד ברכוש שלא הוא צבר, ראוי לענישה מחמירה... (ההדגשה אינה במקור).

ככלל, ייסוג האינטרס האישי השיקומי של העבריין מפני האינטרס הציבורי, ככל שמדובר בעבירות אלה.

בנוגע למשקל שיש ליחס לנסיבות אישיות או לאינטרס השיקום בעבירות אלה, ראו פסק הדין רע"פ 10116/06 **כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

האינטרס השיקומי הניחול לקממכלולה השיקולים אשר נלקחים בחשבון במסגרת שיקולי הענישה. אך במקרה זה הוא נסוג מפני האינטרס הציבורי לצורך לנקוט במדיניות של ענישה מרתיעה. העבירות שביצע המבקש שהינן עבירות חמורות, אשר, כפי שציינתי בית-משפט השלום, פוגעות בפגיעה הקשה בהן בזכויות המתלוננים והן בכלל הציבור. משפט זה נדרש לא פעם לצורך בנקיטת מדיניות ענישה מרתיעה בעבירות של גניבת רכב.

למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב בטרם נעקרה משורש ומכתה מדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתב (12.5.96) כמעט שהפכה לעשרמכותה היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים ופגיעתה הרעה הכלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדינוניים בראיה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך) "ע"פ 11194/05 אבוסבית'נ' מדינת ישראל (טרם פורסם)). (ההדגשות אינן במקור).

עוד ראו, רע"פ 1123/18 **דבארי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

לטעמי, צדקו הערכאות הקודמות כאשר סיווגו את העבירות שביצע המבקש כעבירות בעלות חומרה יתרה, הן בשל הסכנה הגלומה בהן לשלום הציבור, והן בשל העובדה כי גניבת רכב הפכה להיות 'מכת מדינה'. לפיכך, לא היה מקום לחריגה לקולא ממתחם הענישה, משיקולי שיקום (ההדגשות אינן במקור).

לא בכדי, ראה המחוקק לייחד לעבירות אלה סימן נפרד - סימן ה-1 - במסגרת הפרק העוסק בעבירות הרכוש (פרק י"א) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977. בסימן זה, הוחמרו העונשים בגין עבירות כנגד כלי רכב, אשר סווגו כעבירות מסוג פשע, חלף העבירות המקבילות כלפי הרכוש באופן כללי, מרביתן מסווגות כעוון. קביעה זו של המחוקק - מן הדין שתבוא ידי ביטוי גם בקביעת הענישה בפועל.

להלן, תובא סקירה קצרה של מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות.

עפ"ג 30123-10-22 **אבו מערוף נ' מדינת ישראל** - המערער הורשע, יחד עם אחר, לאחר הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של גניבת רכב, קבלת רכב גנוב (נאשם 1 - המערער) וסיוע לקבלת רכב גנוב (נאשם 2). בענינו של הנאשם 2, הגיעו הצדדים להסדר טיעון הכולל הסכמה לענין העונש, ואילו ענינו של המערער נדון בפני מותב זה. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 16 ועד 32 חודשי מאסר בפועל וגזר על המערער עונש מאסר בפועל בן 18 חודשים; מאסר על תנאי; קנס בסך 20,000 ₪; פיצוי למתלוננות; פסילה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה. בית המשפט המחוזי מצא להקל בגובה הקנס, והעמידו על סך של 10,000 ₪, לאור התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם. ערעורו של הנאשם על יתר רכיבי גזר הדין - נדחה.

עפ"ג 66955-03-23 **אבו כף נ' מדינת ישראל** - המערער הורשע, לאחר הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של קשירת קשר לעשות פשע; גניבת רכב; וסיוע לזיוף סימני רכב. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הגיע הנאשם, יחד עם אחר, לרכב שנגנב יום קודם לכן, וסייע לו לזייף את לוחית הזיהוי של הרכב. לאחר מכן, האחר נהג ברכב הטיוטה הגנוב ואילו הנאשם נהג ברכב הליווי, הרכב בו הגיעו לרכב הגנוב וליווה את הנאשם עד היציאה מהעיר באר שבע. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 14 ועד 30 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 15 חודשי מאסר; מאסר על תנאי; קנס בסך 5,000 ₪; פיצוי למתלונן בסך 7,500 ₪; פסילה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה. במסגרת הערעור, טענה ההגנה, כי לא מדובר בגניבה של ממש, אלא תפקידו של הנאשם היה "לפתוח ציר או ללוות את הגניבה". לאחר שהמערער שמע את הערות בית המשפט המחוזי, בשבתו כערכאת ערעור פלילי, חזר בו המערער מהערעור.

ת"פ 17994-04-21 **מדינת ישראל נ' אבו עאדרה** - הנאשם הורשע, לאחר הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של קשירת קשר לפשע, גניבת רכב, ניסיון לגניבת רכב, ופריצה לרכב בכוונה לגנוב. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, גנב הנאשם רכב, יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה. בנוסף, התפרצו לרכב נוסף וניסו לגנוב אותו, אך המשטרה הגיעה למקום, הנאשם נמלט רגלית ונעצר. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 16 עד 32 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי; קנס בסך 15,000 ₪; פיצוי למתלוננים; פסילה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה.

ת"פ 51700-12-21 **מדינת ישראל נ' אבו כף ואח'** - הנאשם 2 הורשע, לאחר הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של קשירת קשר לפשע; סיוע לגניבת רכב; הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו; החזקת כלי פריצה לרכב; זיוף סימני זיהוי של רכב; קבלת רכב גנוב; הסתייעות ברכב לעבור עבירה; נהיגה ללא רישיון. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, קשר הנאשם 2 קשר עם הנאשם 1 על מנת לגנוב רכב. הנאשם 2 סייע לנאשם 1, בכך שנהג ברכב "מלווה", וכאשר הבחינו במחסום משטרה, הסיע הנאשם 2 את הנאשם 1 והם ניסו להימלט מהמשטרה, כאשר הנאשם 2 נוהג ללא רישיון. מותב זה אימץ את מתחם הענישה אליו עתרה התביעה, והעמידו בין 11 ועד 22 חודשי מאסר, תוך שציון, כי היה מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר.

ת"פ 44413-09-22 **מדינת ישראל נ' אבו סבית** (ניתן ביום 18.02.24) - הנאשם הורשע בעבירה של גניבת רכב ובעבירה נוספת, נגזרת, של סיוע לגניבת רכב. בית המשפט אימץ את מתחם הענישה עליו עתרה התביעה, כך שינוע בין 18 ועד 30 חודשי מאסר בפועל, תוך שקבע, כי יש להעלות את מתחמי הענישה בגין תיקים אלו. בית המשפט גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי לנפגעי

העבירה; פסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 24 חודשים; פסילת רישיון הנהיגה על תנאי.

ת"פ 34510-04-22 **מדינת ישראל נ' אלסאנע** (ניתן ביום 19.02.24) - הנאשם הורשע בשתי עבירות של גניבת רכב בצוותא חדא. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 24 ועד 48 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 24 חודשי מאסר; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי לנפגעי העבירה; פסילת רישיון הנהיגה בפועל למשך 30 חודשים; פסילת רישיון נהיגה על תנאי.

ת"פ 28876-04-22 **מדינת ישראל נ' אלג'ראבעה** (ניתן ביום 20.02.24) - הנאשם הורשע בשתי עבירות של גניבת רכב בצוותא חדא; עבירה של קבלת רכב גנוב; נהיגה ללא רישיון; נהיגה ללא ביטוח. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 30 ועד 48 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 30 חודשי מאסר; מאסרים מותנים; קנס; פיצוי לנפגעי העבירה; פסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 5 שנים; פסילת רישיון נהיגה על תנאי.

באי כוח הצדדים אף הפנו לפסיקה מטעמם, אשר יהיה בה כדי לתמוך במתחם הענישה אליו עתרו.

אולם, קביעת מתחם הענישה היא בהתאם לנסיבות המקרה העומד לדיון, וסקירת מדיניות הענישה הנוהגת היא רק שיקול אחד מבין כלל השיקולים אותו עושה בית המשפט בעת קביעת מתחם ענישה הולם. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, בבואו של בית המשפט לקבוע מתחם ענישה, רשאי לקחת בחשבון מכלול שיקולים, בין היתר, נסיבות ביצוע העבירה; משך ההתנהגות העבריינית; מידת הפגיעה בערכים המוגנים; וכן, שיקולים נוספים.

במקרה דנן, מדובר בקשירת קשר לפשע ובהתארגנות עבריינית מוקפדת ומתוכננת היטב, תוך חלוקת תפקידים ברורה בין הנאשם לבין המעורבים הנוספים, אשר כאמור לעיל, נדונו בהליך נפרד.

הנאשם נסע את כל הדרך, מפזורת אבו רקייק שבדרום, ועד אשדוד, אזור, ותל אביב, בשלושה מועדים שונים, בשעות לילה מאוחרות, ביחד עם חברי הכנופיה, על מנת לשלוח ידם ברכוש הזולת.

אם לא די באמור, נהג הנאשם בשניים מכלי הרכב הגנובים, נסיעות ארוכות בכבישים בינעירוניים, בשעות הלילה, זאת כאשר אין לו רישיון נהיגה, וללא פוליסת ביטוח, ובכך יצר פוטנציאל סיכון משמעותי לשלומם ואף לחייהם של משתמשי הדרך.

כבר נאמר לא פעם, כי כלי רכב בו נוהג אדם, עלול לשמש כשלעצמו כנשק וככלי משחית. עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה פוגעת בערכים המוגנים של בטחון ציבור משתמשי הדרך; שלמות גופם; ואף יש בכך אלמנט של פגיעה כלכלית, כיוון שעלויות הנזקים העלולים להיגרם ממעשי הנאשם, בסופו של דבר, יגיעו לפתחו של הציבור, בהתייקרות פרמיות הביטוח. ודאי כך, כאשר המדובר בנהיגה תוך כדי עבירות אחרות.

הוסף לאמור, כי כאשר הגיע הנאשם למחסום, אותו הקימו השוטרים בסמוך לצומת "בית קמה", פרץ את המחסום; עלה על הדוקרנים אותם פרסו השוטרים; נמלט מהרכב תוך שאינו שועה להוראות השוטרים; ולבסוף נעצר רק לאחר מרדף רגלי.

בגין מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם, בהן קשירת קשר לעשות פשע; גניבת שני רכבים; סיוע לגניבת רכב; נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח בכל אחד מהרכבים הגנובים; העברת רכב וסיוע להעברת רכב לשטחי האוטונומיה ביהודה ושומרון; פריצת מחסום משטרתית; הימלטות מהמשטרה במרדף רגלי; כל זאת, תוך התארגנות עבריינית מתוכננת היטב; במספר מועדים שונים, היה מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה במעט מזה שאליו עתרה התביעה. אולם, לא יחרוג ממנו בית המשפט, ויעמידו כך שינוע בין 24 ועד 46 חודשי מאסר בפועל.

קביעת הענישה בתוך המתחם

מעשיו של הנאשם חמורים ומעידים על מעורבות של ממש בעולם העברייני ועל כשל ערכי.

בענינו של הנאשם הוגשו תסקיר, מהם עולה, כי הנאשם מתקשה לבחון את דפוסיו והתנהלותו, ונוטה להשליך את האחריות למעשיו על שותפיו לעבירות.

אשר להמלצת שירות המבחן לענין העונש, אשר השתנתה מספר פעמים, זו אינה הולמת את נסיבות העבירות, ובפרט, את היעדר שיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול, ואין כל נסיבה המצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם.

מכל מקום, כפי שנפסק לא פעם, המלצת שירות המבחן אינה בבחינת נתון קונקלוסיבי המחייב את בית המשפט, בהיותה מתמקדת בנסיבותיו האישיות של הנאשם.

ראו, לענין זה, ע"פ 1261/18 פלוני נ' **מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

ראוי לשוב ולהזכיר, כי המלצתו של תסקיר שירות המבחן הינה בגדר המלצה, כשגזירת הדין שמורה לשופט, שאינו רשאי להתנצל מחובתו להעניש (ההדגשה אינה במקור).

עוד ראו, ע"פ 971/21 אמצ'י נ' **מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

כידוע, תסקיר שירות המבחן הינו כלי עזר שאותו נדרש בית המשפט לבחון "בעין שיפוטית" ואין בו משום המלצה מחייבת.

לחובת הנאשם, הרשעות תעבורה שונות, המלמדות על יחסו לחוק, ובעבירות דנן, אף יש ללמד על יחסו לבטיחות משתמשי הדרך; לגורמי אכיפת החוק; ולקניינו של הזולת.

לזכות הנאשם, יילקחו הודאתו באשמה; נטילת האחריות והחיסכון בזמן שיפוטי.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אולם, המאטריה הנדונה, לצד העובדה, כי מדובר בפעילות עבריינית מאורגנת ומתוכננת - נסוגות אחור הנסיבות האישיות של הנאשם מפני האינטרס הציבורי, להטיל הכרת על עבירות אלה.

התנהלותו של הנאשם במהלך העבירות מלמדת על מעורבות עומק בעולם העברייני בכלל ועל מקצוענות בתחום גניבות הרכב בפרט. בנוסף, לאחר תקופה משמעותית שניתנה לנאשם על מנת להשתלב בהליכים טיפוליים ואפילו לשקם עצמו תוך השתלבות בלימודים, הכל על חשבון משלם המסים, דחה הנאשם את היד המושטת לעברו תוך שחדל מלהתייצב, הן ללימודים במסגרת פרויקט "אוניברסיטה בע"מ" והן לפגישות במסגרת הטיפולית, ואף הגדיל לעשות וניתק קשר עם שירות המבחן.

התנהלות זו מצדיקה היתה השתת עונש שאינו על הצד הנמוך של המתחם. אך לנוכח שיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי החקירה בתיק זה, תינתן לו הקלה משמעותית, שתבוא לידי ביטוי בכך, שהעונש שיושת יהיה על הצד הנמוך של המתחם.

עוד רואה בית המשפט לקבל עתירת התביעה ולהשית עונש פסילת רישיון נהיגה למשך תקופה משמעותית. במקרה דנן, מדובר במי שעבר עבירות מסוג פשע, שעה שהוא נוהג ברכבים אותם גנב, ובזמן שאין לו רישיון נהיגה או פוליסת ביטוח.

כאמור, לא קשה לתאר את הסיכון העלול היה להיגרם לעוברי דרך תמימים כתוצאה מנהיגה ברכב גנוב. נהיגה באופן זה, פעם אחר פעם, ללא מורא כלשהו, מחייבת הרחקת הנאשם מהדרך לתקופה משמעותית ביותר.

סעיפים 35 ו-43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961, מסמיכים את בית המשפט לפסול את רישיונו של מי שעבר עבירה תוך שימוש ברכב מנועי.

על כן - יקבל בית המשפט עתירת התביעה להשתת פסילה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה, לתקופה ממושכת.

ההכבדה על כלל הציבור כתוצאה מעבירות אלה, כפי שפורטה לעיל, מצדיקה השתת עיצום כספי מסוג קנס. אך גם כאן, לאור שיתוף הפעולה של הנאשם בחקירה, תינתן לנאשם הקלה.

עוד מוצא בית המשפט לחייב את הנאשם בפיצוי לבעלי כלי הרכב שנגנבו, שיביא בחשבון גם רכיבים נלווים או לא ממונים, שאינם חוסים בפוליסות ביטוח וכן יהיה בו בבחינת הכרה בפגיעה שנגרמה להם.

סיכום

לאחר שבית המשפט שמע טיעוני הצדדים על פה; עיין בטיעוני התביעה בכתב; עיין בראיה שהוגשה לענין העונש; עיין בתסקיר שירות המבחן; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

- א. 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בלבד, על פי רישומי שב"ס;
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג פשע;
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג עוון;
- ד. 9 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לסעיף 10 או 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961;
- ה. חודש מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל - 1970;
- ו. קנס בסך ₪ 8,000 או 65 ימי מאסר תמורתו;
- ז. פיצוי לכל אחד מנפגעי העבירה - ע.ת. 2, נפגע העבירה באישום הראשון; ע.ת. 3, נפגע העבירה באישום השני; ע.ת. 1, נפגע העבירה באישום השלישי - בסך ₪ 5,000 לכל אחד;
- ח. הקנס והפיצוי ישולמו ב- 23 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 15.07.24 ובכל 15 לחודש העוקב. לא יועבר אחד התשלומים במועד - תועמד היתרה לפירעון מידי;
- ט. באחריות התביעה להעביר פרטי המפוצים למזכירות בית המשפט בתוך 14 ימים מהיום;
- י. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי למשך 18 חודשים. על הנאשם להפקיד רשיונו, או תצהיר מתאים, במזכירות בית המשפט ביום העבודה הבא שלאחר שחרורו ממאסר. מובהר לנאשם, כי כל עוד לא הופקד הרשיון או התצהיר - יהיה הנאשם פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה;
- יא. פסילה מקבל ומהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי בת 6 חודשים על תנאי, תקופת התנאי למשך 3 שנים מסיום הפסילה בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, כ"ה אייר תשפ"ד, 02 יוני 2024, במעמד הצדדים.